

A Hajdú Munkavállalói és Regionális Érdekvédelmi Egyesület céljai

Az egyszerű emberekre, hozzátartozóikra: a munkavállalókra és a munkavállalásból kiszorultakra, a kisvállalkozásba kényszerített emberekre a következő években is súlyos terheket rónak.

Ők fogják továbbra is viselni az átalakulás minden költségét és keserű szájjal ízlelik a tőkés gazdaság fényes gyümölcseit és ezzel együtt húzni fogják a hatalom és kormányok minden igáját.

Nemcsak a több százszázres munkanélküliség, hanem a „vége, hossza nincs” áremelés, a 200-250 ezer ember kb. 5.000 milliárdos vagyonának a gyarapodása, a létbizonytalanság növekedése és a nyomor rohamos terjedése is legalább 8 millió állampolgárt terhel, fizeti obulusait.

Ma hazánk szinte ketté szakadt, a nyugati Pannon-régiókat a német-osztrák tőke gyors ütemben kebelezi be és jelenleg gyorsítja ott a fejlődést. A keleti régió, így az észak Tisza vidéki és észak-alföldi régió elmaradottsága növekszik: kevesebb a munkahely, alacsonyabbak a keresetek, a vásárlóerő egyes helyeken 20-25%-kal is elmarad az országotól. Így maga Debrecen és Észak-Kelet-Magyarország mindinkább leszakad az ország központi területeitől. Különösen súlyos a helyzet Debrecen „hold-udvarában”, a falusi és kisvárosi lakosságnál - életnivóban, az egészségügyben, az oktatásban és kultúrában egyaránt. Úgy tűnik, hogy a hajdúsági régióban kialakult hatalmas kulturális és szellemi kapacitást fel akarják áldozni a rendszerváltás, a közhelyek és kenetes szavak oltárán. Ilyen körülmények között, amikor gazdaságilag „tatárjárásszerű” viszonyok jöttek és jönnek létre, amikor politikailag a „tévedhetetlenség” modern felkentjei kerülnek „betontalapzatra” - milyen célokat is tűzhet ki Érdekvédelmi Egyesülésünk, amely az egyszerű emberek valós érdekeinek védelmét akarja szolgálni (miután egyetlen párt sem fejezi ki érdekeiket)?

Céljaink alapvetően kettősséget hordoznak magukban:

- a. az egyik összefonódik az érdekvédelemmel és érdekérvényesítés országos céljaival, amit oly sokszor hagytak cserben,
- b. a másik a helyi, debreceni a Hajdú-vidék céljait foglalja össze.

I. Rész

A következő években a tőkés viszonyok megerősítése lesz a kormányzat fő tevékenysége.

Ezt a munkabérek leszorítása, a munkahelyek megszüntetése, a társadalombiztosítási szolgáltatások szűkítése, az oktatás és kultúra áruvá (piacosítás) változtatása fogja jellemezni. Így nehezebb lesz szinte minden csoport, réteg helyzete (legfeljebb a választások időszakjai hoznak némi enyhülést). Az átalakulás családokat tört és tört szét, nehezebb lesz a nők és fiatalok helyzete, drágább lesz az oktatás (miközben kötelező) stb. Mindez a munkavállalókat, az egyszerű embereket, a munkavállalók sorából kiszorultakat terheli. Ugyanakkor az emberek még azt a pénzt sem kapják vissza, amit közterhekre, vagy biztosításra befizettek és befizetnek. Fizetőképesség hiányáról beszélnek az államháztartás súlyos hiányáról stb. miközben **egy szűk rétegnél hatalmas vagyonok koncentrálnak, vagy más országokban székelő korporációk központi vagyonát gyarapítják.**

Találó Babeuf a forradalmár gondolkodó szava napjaink folyamataira: „Az uralkodó rétegek forradalma arra jó, hogy vég nélkül fenntartsa saját uralmát „(Babeuf F.N. :Válogatott írásai. Hungária Bp. 1950. 175. old.)

Az Egyesület ilyen körülmények között a következő közvetlen célok elérését tűzheti maga elé és kérheti minden egyszerű ember segítségét megvalósításában.

1. Ma a munkavállalókat és az egyszerű embereket leginkább a reálbér és reáljövedelem csökkenése terheli leginkább.

1996-ban csupán 1%-os reálkereset csökkenés 13 milliárd forint plusz terhet jelent a munkavállalóknak, amelynek 2/3 a tőkés zsebébe jut. A nyugdíjak reálértékének 1%-os csökkenése 4 milliárd forinttal gazdagítja az államot.

Mindennek a fosztogatásnak egyik fő eszköze az infláció. Ezért Egyesületünk a reálbér és reáljövedelem színvonalának megőrzéséért és növeléséért küzd.

Egyik fő célja és követelése: a PM által prognosztizált inflációnál 2-3%-kal magasabb béremelést (bérrendezést)!

Számunkra a demokrácia első számú parancsa nem lehet más, mint az, hogy jól lakjanak, tisztességesen és biztonságban éljenek azok az emberek, akik nevében az állam és a pártok a hatalmat gyakorolják.

2. A „Hajdú” Érdekvédelmi Egyesület nem ismeri el a munkanélküliség szükségességét, a velejáró létbizonytalanságot és az ezzel összefüggő zsarolást, megfélemlítést. Olyan sokat hivatkoznak hazánkban és világszerte az EMBERI JOGOK-ra, amelynek egyik cikkelye így kezdődik: „ Minden személynek joga van a munkához....”

Az Egyesület törekvése tehát a teljes foglalkoztatottság !

Az Egyesület álláspontja szerint a munkanélküliséget fenntartó gazdaságpolitika alkotmányellenes.

Lehetséges talán, hogy azok akik nap-nap után az emberi jogokra hivatkoznak, csak azokat a cikkelyeket tartják magukra nézve kötelezőnek (és így másokra is), amelyek saját maguk számára hasznos?

3. Hazánkban az elmúlt két évtizedben, különösen az elmúlt 7 -10 évben, amikor a jelenlegi súlyos gazdasági nehézségek összegyűltek,

hatalmas vagyonok halmozódtak fel. A lakosság kb. 2-2,5%-ának a kezében kb. 4-5 billió (azaz 4000-5000 milliárd) forintnyi vagyon összpontosult. Ezért szükségszerű, hogy ne csak az egyszerű emberek viseljék a tőkés rendszer visszaállításának terheit, hanem a nagyvagyonosok is, azok akik a rendszerváltás haszonélvezői voltak és azok ma is. „Ahol nagy a tulajdon, nagy az egyenlőtlenség is. Egy igen gazdag emberre legalább ötszáz szegénynek kell jutnia és a kevesek bősége sokak szegénységét feltételezi.” (Adam Smith : Vizsgálódás a nemzetek jólétének természetéről és okairól.)

Tehát az Egyesület álláspontja : a rendszerváltás költségeit mindenképp az azok fizessék, akik annak haszonélvezői voltak és azok ma is.

4. A jelenlegi helyzetben az adórendszer rendkívül nagy egyenlőtlenségeket teremt, aránytalanul nagyobb terheket viselnek a kis és közép - jövedelmű rétegek. A több milliós évi jövedelemmel rendelkezőknek nem lehet túlzott a néhány százalékkal magasabb felső- határ, de fél millió jövedelem alatt még egy százalék is súlyos teher.

Ezért az 1996-os alapidőszakban évi 400-500 ezer forintig a jövedelmeket mentesíteni kell a személyi jövedelem adó alól és ezt a sávhatárt évről-évre az infláció mértékéhez kell igazítani.

Egyúttal szükségesnek látjuk, hogy az 1 millió forint jövedelem után fizetendő személyi jövedelem adó teljes egészében a helyi önkormányzatnál maradjon.

Az Egyesület támogatja a fenti alapelvek alapján az ésszerű, kevésbé terhes SZJA rendszer kialakítását, amely mindenképp a helyi célok megvalósítását szolgálja.

5. Az Egyesület kezdeményezi, támogatja és szükségesnek látja egy hatékony munkavállalói részvételi rendszer működését, a jelenlegi Üzemi Tanács továbbfejlesztését. Segíti és ösztönzi az Üzemi Tanács jelenlegi jogkörének bővítését (az együttdöntési, az egyetértési és véleményezési jogaik kiszélesítését), a különböző együttműködési

formáik létrehozását, törekvéseik összehangolását, tapasztalataik cseréjének megvalósítását.

Ugyanakkor az Egyesület arra törekszik, hogy a participatív rendszer minden jogának csorbitása a büntető törvénybe ütközzön (ne polgári jog ügye legyen).

Az Egyesület tehát a hatékony részvételi rendszer híve.

II. Rész

Miközben az Egyesület az ország helyzetéből következő általános, de nap-nap után követendő célokat tűz ki, ezek nem ragadhatnak meg sem az ország szintjén, sem az üzemek falain belül. Ha a tőkének „kedve” úgy tartja a munkavállalót elbocsátja. Mint munkanélküli a helyi környezetet terheli eltartása, segítése. Ha a munkavállaló beteg lesz, helyben megy a háziorvoshoz, a rendelőbe, vagy jut kórházba, gyermekei helyben járnak iskolába. Ha bérét leszorítják, hogy nagyobb legyen a tőke profitja, akkor az adó alacsonyabb lesz és ezektől a szolgáltatások finanszírozásától fosztják meg a helyi önkormányzati szerveket.

Az elesettekről nem lehet csak karitatív szervezetek útján gondoskodni. Csak maguk az egyházak - főként a katolikus egyház 100 milliárd forintnyi támogatási igény nyújtott be az államnak. Mindez a helyi, főként az Önkormányzatok nyakába zúditja a problémák többségét.

Az Egyesület tevékenysége szükségszerűen szélesebb területre terjed ki, amelyeket nem korlátozhatnak az üzemek falai. A munkavállaló (legyen az szakszervezeti tag, vagy nem) megjelenik mint vásárló, mint szolgáltatást igénylő, mint beteg, aki állampolgár, aki emberi életminőséget és emberi környezetet igényel. Ezért az Egyesület a következő célokra törekszik:

6. Az érdekvédelmi Egyesület szükségesnek tartja, hogy a munkavállalók, **az egyszerű emberek igényei, súlya és szerepe** megjelenjen a régió minden szintjén, így Debrecenben is, az önkormányzatoknál, más szerveknél. Nem tartható az a gyakorlat, hogy az egyszerű ember, munkavállaló, vagy ebből a folyamatból kiszorultak **csak szavazat leadó „tárgyként” szerepeljenek**. Az Egyesület indokoltnak tartja, hogy az **egyszerű emberek érdekeit és igényeit vegyék figyelembe minden helyen**. A vállalkozás és a vállalkozók mellett a **munkára, a munka embereire is hasonló figyelmet fordítsanak**. Eddig a vállalkozók nem húzták ki az országot a mélyből, hiszen **munka nélkül a vállalkozások értelmetlenek**. Multinacionális cégek telepedtek a vállalkozókra is, elorozva előlük a piacot.

Az Egyesület a régióban tehát a **munka embereinek, a munka világának megbecsülését és létszámukhoz mért elismerését szorgalmazza**.

7. Az Egyesület érdekelt a **helyi szervek anyagi, pénzügyi erőforrásaik növelésében**, mert a munkavállalók érdekeit szolgáló minden szolgáltatás, segélyezés, közlekedési, kommunális környezetvédelmi ügyek csak helyi, vagy egyes esetekben régió szinten valósíthatók meg.

Ezért az Egyesület támogat minden olyan törekvést, amely bővíti a helyi szervek jogkörét, lehetőségeit.

8. Az Egyesült úgy látja, hogy a központi szervek és a kormányzati intézkedések nyomán a következő években **különösen nehéz helyzet alakul ki egy koncepciótlan egészségügyi és oktatáspolitiká nyomán**.

Az Egyesület egyetért azzal, hogy mind az egészségügyi rendszer, mind az oktatási rendszer működését **hatékonyabbá** kell tenni. Ugyanakkor koncepciótlanak, a régi szerkezet melletti leragadásnak tartja a jelenlegi intézkedéseket, ahol csak a makro (országos) szintű

takarékosság és mezo (közép) szintű tehernövelés vezérli az intézkedéseket, **amelynek vesztesei a munkavállalók, a helyi lakosság, a növekvő költségek miatt.**

- a. Az Egyesület új koncepció és rendszer kialakítását látja szükségesnek az egészségügyben, ahol az állami önkormányzati és magántulajdonú (nonprofit indíttatású) formák létrehozása indokolt. A tulajdonos a fenntartó - finanszírozó a szolgáltatást igénybe vevő (így többek között a TB is.) Az Egyesület tűrhetetlennek tartja, hogy központilag határozzák meg a helyi ügyeket és a pénzeszközöket nem a feladatot végzők kezébe összpontosítják, hanem központi igazgatás útján osztják fel.

Ennek révén a TB pénzei nem lehetnek sem állami, sem más területek osztogatásának tárgyai. De nem lehet a TB járulék behajtásának feladatát - amely állami feladat - TB önkormányzatokra ruházni. Az Egyesület e rendszerben is a **helyi önkormányzatok** szerepének növelését tartja szükségesnek, amely egyben a TB önkormányzatok helyi szerepét is megerősítené.

Az Egyesület tehát az egészségügy munkavállalókat és kisembereket segítő, az egészségügyi munkavállalók érdekeit védő tulajdonviszonyi átalakításáért, finanszírozásáért és a nyugodt - a politikai, pénzügyi - harcoktól függetlenített gyógyító munkát végzőkért és az egyszerű emberek érdekeiért dolgozik.

Az Egyesület a helyi önkormányzatok és helyi TB önkormányzatok szerepének növelésében látja az egészségügy nehézségeiből a kiutat, **hogy az ehhez szükséges pénzeszközök ott álljanak rendelkezésre.** Elutasítja azt a gyakorlatot, hogy „van egy jó minisztérium és van egy „herdáló” Társadalombiztosítás, amely nem tud gazdálkodni, finanszírozni abból a pénzből amit a Pénzügyminisztérium előír számára”. Az Egyesület szerint a betegeket és a gyógyítást kell finanszírozni nem pedig az „ágyakat „.

- b. Az Egyesület elutasítja az **oktatás** szétzilálására irányuló kormányzati tevékenységet, illetve törekvéseket.

Változatlanul úgy ítéli meg, hogy az oktatásban is az állami, önkormányzati és magániskolák (köztük egyházi) rendszere indokolt. Ehhez a finanszírozás feltételeit is megfelelően biztosítani kell. Nem lehet, nem szabad az önkormányzatok lehetőségeit megnyirbálni és központilag vezérelni. Erre annál is inkább szükség van, mert az óvodák, általános és középiskolák fogadják be a fiatal nemzedék tagjainak nagytöbbségét; **itt dől el az ország, a nemzet jövője, sorsa és erkölcsi tartása.**

Csak az egyetemek, főiskolák és esetleg egyes kiemelkedően fontos iskolák központi állami finanszírozását illetve irányítását tartjuk indokoltnak.

A magániskolákat viszont teljes egészében a fenntartók, a tulajdonosoknak kell finanszírozni (a közösség zsebére ne működjön magániskola).

Az Egyesület tehát az oktatásban is az önkormányzatok szerepének növelését látja indokoltnak, amely az egyszerű emberek érdekeit legjobban tudja figyelembe venni. Küzdeni akar az oktatás állandóan növekvő és a családokat terhelő költségei ellen, az ellen, hogy lehetőleg a gyermekeknek ne kelljen üres gyomorral iskolába indulnia, ami egyre gyakrabban fordul elő napjainkban.

Egyúttal az Egyesület küzd az iskolázottság, a nevelés értékének az elismeréséért.

Az országban a munkavállalók rendelkeznek a legnagyobb el **nem ismert vagyonnal, az emberi tőkével.** Ha átlagban csak 3-5 millió forintnak vesszük azt amibe egyetlen ember kerül, addig amíg munkába tud állni, akkor 7 - 7,5 millió iskolázott és felnőtt ember fejébe,

„kezébe”, erejébe 35 billió (azaz 35000 milliárd) forintnyi érték rakódik össze.

Ez az érték - hozzávetőleges becslés szerint - legalább 18-20 billió emberi tőke értéket jelent, amelyet tékoznak, szinte már - már megsemmisítik. A cégek pedig ingyen jutnak hozzá! Kinek kell e nagy érték megóvásáért, magáért az emberért tenni valamit, amikor ez senkit - a szó szoros értelmében senkit - nem érdekel?

Az Egyesület az emberi tőke anyagi és szellemi elismertetéséért kíván tevékenykedni és ezzel segíteni akarja a munka és a dolgozó ember elismertetését.

9. Az Egyesület támogat, ösztönöz minden **olyan törekvést** különböző helyi szerveknél, ami bővíti a **helyi foglalkoztatást**. Álláspontja szerint a termelés, szolgáltatás, értékesítés (kereskedelem) közlekedés pénzügyi és fogyasztási szolgáltatások, fogyasztás egyaránt fontos része a társadalom gazdasági folyamatainak.

Jelenleg azonban ezek nem látszanak helyileg sem egyensúlyban lévőeknek; túlteng a kereskedelmi illetve a fogyasztási szolgáltatás. Ez arra utal, hogy túlkínálat van a fizetőképes kereslethez képest.

Az Egyesület úgy látja, hogy Debrecen szélesebb régióban a kormányzat gazdasági vezetése miatt jelentős és tartós munkanélküliség jött létre. Különösen súlyos, hogy a mezőgazdasági termelés visszaesése miatt jelentős a rejtett munkanélküliség.

Az Egyesület a régió területén **gazdaság-élénkítő program** kidolgozását tartja szükségesnek, amelynek az **Egyesület is résztvevője szándékozik** lenni. Az Egyesület értelmetlennek tartja az olyan miniszteriális, ország vezetői látogatásokat, amelyek után minden marad a régiben, a helyzet nem változik, kivéve az illetékesek önmaguk ünneplésében megnyilvánuló magánörömeiket.

10. Az Egyesület külön is fontosnak ítéli, hogy a régió területén élő emberek **életének minősége** ne romoljon, hanem javuljon (az oktatás, az egészségügy, helyi fejlesztési programok stb.). E tekintetben igen jelentősnek ítéli a **környezetvédelem** felkarolását, helyi társadalmi támogatását.

A környezetvédelem széles területet ölel fel - így a levegő, a víz, a talaj (termőtalaj) védelmét, a szemét és hulladék mentesítést, a zaj, a hő, a fény és sugárzás szennyezés elkerülését stb.

A gazdasági, társadalmi és szociális helyzetten túl az élet minőségét a környezetünk védelme határozza meg. Ezért az Egyesület tevékenységében kiemelkedő szerepet szán a **munkavállalók egészséges környezetének biztosítására**, annál is inkább, mert ez messzemenően érint minden helyi kommunális tevékenységet is.

Az Egyesület támogat minden ilyenirányú kezdeményezést, minden ilyenirányú tevékenységet a jobb, kulturáltabb, egészségesebb környezet érdekében.

11. Az Egyesület úgy látja, hogy a helyi feladatok, követelmények most és a jövőben megnövekszenek. **Sok fontos központi feladatnak is helyi, regionális feladattá kell átalakulnia.**

Ebből következően az országos szervek többségét szolgáltató szervé kell átszervezni.

Ennek biztosítására a helyi szinten megjelenő pénzforrásoknak (különböző adók stb.) is helyileg kell „lecsapódniuk.” Ennek révén lehetséges, hogy a helyi önkormányzatok, szervek az igénybevett szolgáltatásokat mértékük és értékük szerint fizessék. Amennyiben pedig az értéket túlzottan találják, a régió megfelelő szolgáltató szervezetet hozhasson létre.

Az Egyesület tehát a helyi önkormányzaton keresztül történő finanszírozás híve. A helyben lakó állampolgárok nem lehetnek ki-

szolgáltatottjai egy tőle elszakadt, saját pénzükön idegen célokat érvényre juttató kormányzatnak.

A „Hajdú” Érdekvédelmi Egyesület itt felsorolt céljai - és javasolt módszerei - tudjuk nem vált ki osztatlan sikert sok helyen, de különösen a központokban és főként ott ahol ma a különböző anyagi erőforrások „elcsordogálnak”, vagy azokban a körökben, ahol eddig kb. 2 billió forintos állami vagyont annak kb. 20-25%-t vettek meg. A meg nem kért munkavállalók és a kisemberek ezrei nevében szükség szerű, hogy az Egyesület nyíltan színre lépjen és meghirdesse az Őket, az Ő érdekeit védő céljait. Összefogásra, szolidaritásra és a bőrükre irányuló katasztrófa-politikával szemben ellenállásra hívja, aktív támogatásra kérje Őket jelenük, jövőjük és gyermekeik jövője érdekében.

Ennek során Széchenyi gondolata vezérelhet mindenkit:

„A szegénység, legalább a mostani világban, a szolgálással határos”
(Széchenyi István: Világ 162. oldal.)

A munkavállalók, az egyszerű emberek nem szolgák akarnak lenni saját hazájukban!